L'ANNÉE PHILOLOGIQUE. Bibliographie critique et analytique de l'antiquité gréco-latine (fondée par J. Marouzeau), publiée par Juliette Ernst et par George Kennedy, avec la collaboration de Marianne Duvoisin, Ingrid Robbe-Grillet, Pierre Langlois, Claude-Lise Foult et William C. West III. Tome XLII. Bibliographie de l'année 1971 et complément d'années antérieures. Paris, Société d'édition „Les Belles Lettres", 1973. XXXI + 856 p. in 8°.

Cum era ușor de prevăzut (cf. Studii clasice XV, 1973, p. 229—230), numărul publicațiilor privitoare la antichitatea greco-romană continuînd să crească pretutindeni în lume, numărul paginilor *Anului filologic* sporește și el (856 față de 824 în anul precedent !) într-un ritm care lasă să se înțeleagă că plafonul de 1000 va fi depășit curînd. Oricum ar fi, în spectaculoasa creștere a formatului bibliografiei trebuie să vedem nu numai urmarea nemijlocită a sporirii producției universale în științele antichității, dar și perfecționarea metodelor de înregistrare a acestei producții prin sporirea numărului redactorilor și crearea de filiale în alte țări decît Franța.

În această ordine de idei, mi s-a întîmplat să semnalez altădată înființarea unei redacții a *A.f.* peste Ocean, la Chapel Hill, în statul North Carolina, pînă la o vreme condusă de T. Robert S. Broughton, apoi de George Kennedy. În cuvîntul-înainte al volumului prezent ni se anunță și întemeierea unei redacții germane sub direcția lui Viktor Pöschl, cu sediul la Seminarul de filologie clasică al Universității Heidelberg. Sprijinită bănește de „Deutsche Forschungsgemeinschaft", a cărei rodnică activitate îmbrățișează atîtea ramuri ale științei contemporane, noua „Zweigstelle" și-a și început activitatea, — mai exact la 1 iulie 1972. În grija ei vor sta de-aci înainte publicațiile apărute în cele două republici germane și Austria, iar rezultatele primelor despuieri vor fi incluse în volumul XLIII (1972) al bibliografiei, plănuit să apară în prima jumătate a anului 1974.

Sub raportul economiei interne, volumul care ne reține atenția aduce o noutate importantă, un *Index geographicus* compilat la Centrul de cercetări „André Piganiol" al Universității din Tours, sub conducerea lui Raymond Chevallier. Despre criteriile după care a fost întocmit ne informează o notă a Redacției, publicată la p. X, din care mi se pare potrivit să citez : „Dans l'*Index geographicus* sont notés les noms de lieux et de peuples en tant qu'ils représentent des concepts géographiques, et non des entités politiques. On a laissé de côté : les toponymes entrant dans un titre d'ouvrage antique (Les Sept contre Thèbes) ; les noms d'origine associés à un nom d'auteur (Alcaeus Mytilenaeus) ; les noms des lieux où sont actuellement conservés les manuscrits ou les objets archéologiques ; les noms attestés seulement au moyen âge ; enfin les sites, notamment d'Asie, dont les fouilles, portant surtout sur les couches préhistoriques, ne rendent qu'occasionnellement des restes des époques hellénistique ou romaine, et dont le nom antique est encore inconnu ou controversé. De deux concepts géographiques, c'est le plus compréhensif qui a été retenu (dans „à Xanthos, en Lycie", on a noté Xanthos).

Fără îndoială, cititorii vor ști să aprecieze după merit această încercare de a li se veni în ajutor și de a li se ușura munca. Principiile după care a fost stabilit indicele mi se par și ele judicios stabilite. Rămîne ca practica să perfecționeze aplicarea lor care, dacă ar fi să mă bizui pe cîteva sondaje rapide, lasă întrucîtva de dorit.

D. M. Pippidi

EVRIPIDES, *Hecuba*. Edidit Stephen G. Daitz, Leipzig, Teubner, 1973, XXXVI + 102 p. (Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana).

Cu fiecare nou volum din piesele lui Euripide, colecția Teubner oferă publicului o ediție tot mai serioasă, tot mai completă. Apărînd după *Elena* (ed. K. Alt) și *Troienele* (ed. W. Biehl) pe care am avut deja prilejul să le prezentăm în paginile acestei reviste (vezi StCl IX, 1967, p. 305—307 și XV, 1973, p. 231—232), ediția *Hecubei* stabilită de S. G. Daitz